

CRITICA

“Un silenci sec”: un llibre recomanable de Puigdevall

Un silenci sec

Autor: Ponç Puigdevall

Editorial: Tres i Quatre

Gènere: narrativa

Lloc i data de publicació: València, desembre de 1991

Pàgines: 151

FRANCESC CALAFAT

Els premis Octubre han passat l'última prova amb bon peu. La qualitat de les obres ho confirma. Ha guardonat dos autors dels anys setanta: Gaspar Jaén i Urban, guanyador del Vicent Andrés Estellés, amb *Fragments*, que sense dubte és el llibre seu més intens i ardonat, i Agustí Pons, oficiant dia a dia del periodisme literari, ha merescut el Joan Fuster d'assaig, per uns suggerents retrats d'alguns del protagonistes de la història catalana més recent.

En canvi, el premi Andròmina ha sigut una sorpresa, ja que se l'ha endut un autor inèdit, el gironí Ponç Puigdevall, per *Un silenci sec*. En aquest cas el lector no s'ha de fiar del títol, no massa afortunat, atés que no acaba de ser atractiu ni tradueix l'atractiu ni l'atmosfera que ofereixen els contes, els quals ens mostren un escriptor amb poders narratius ben assolits, cosa no massa corrent en un primer llibre.

Els cinc relats del llibre compartixen un aire malaltís i connoten resonàncies d'una bona part de la narrativa alemanya, essent l'obra de Bernhard la més visible. Aquestes preferències narratives són ben

perceptibles en *Finale*, d'Ignasi Mora, autor pel qual Ponç Puigdevall ha manifestat les seues simpaties.

Els personatges, alguns dels quals són malalts o mutilats, ens narren en primera persona la crònica del procés de descomposició que viuen.

La solitud, la incomunicació i unes relacions familiars basades en l'odi, producte de la conveniència, apareixen en *Segon quadern d'agost* i *Convalescència*, situades en un ambient matrimonial, i *El foc extingit*, que gira al voltant de la relació entre una mare i un fill. Aquests són uns contes molt bons, encara que el tercer haguera quedat més redó si se li haguera llevat unes quantes fulles. Els altres dos —*Un silenci sec* i *La iniciació*—, més pobres en resultats i pretensions, mostren una visió més grotesca: l'un, a través del soliloqui d'una dona amb el seu gat, i l'altre, una situació de tons apocalíptics i relacions sexuals amb cadàvers.

Els protagonistes intenten escapar de l'agressió del món que els circumda per mitjà de l'escriptura i la fantasia, portades a cap d'una manera clandestina, generalment de nit, quan no es veuen vigilats, assetjats.

L'escriptura els dona una nova energia, una “fermesa renovada” per poder superar la por, l'avorriment, o esgotar l'espera. Omplint fulls i fulls d'una manera quasi convulsiva, no tan per fantasejar faules

UN SILENCI SEC

(PREMI ANDRÒMINA 1991)

PONÇ PUIGDEVALL

NARRATIVES 314

ARCHIVO

Portada de llibre “Un silenci sec”

alliberadores com per a reafirmar les seues obsessions, el seu odi, i somiar venjances sagnats, com ocorre en *Segon quadern d'agost*. En canvi, l'aspirant a novel·lista d'*El foc extingit* vertebrava la seua vida sobre una mentida darrere l'altra, obsedit per la impotència d'escriure, i serà la *Crònica d'un home ridícul*, que es nega a ser-ho. Ponç objectivitza detalladament el fil mental, els gestos i moviments dels protagonistes, per tal d'accentuar la sordidesa moral d'uns personatges si no al·lucinants, si estranys, retrorçuts. Tot això, juntament amb un estil vigorós i una llengua contundent rica en matisos, fa d'*Un silenci sec* un llibre recomanable que no defraudarà les exigències del lector.